

پیدا و پنهان مذاکرات نیویورک در برنامه گفتگوی ویژه خبری امشب (15 اردیبهشت) با حضور "سید عباس عراقچی" عضو ارشد مذاکره کننده هسته ای ایران مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

تا آخر هفته آینده پرانتزها به حداقل می رسند

به گزارش اسپادانا، سید عباس عراقچی عضو ارشد مذاکره کننده هسته ای ایران طی گفتگو زنده از نیویورک در پاسخ به سؤال نخست مجری برنامه مبنی بر اینکه آیا این دور از مذاکرات در نیویورک به اتمام رسیده است، گفت: بله، مذاکرات در این دور به اتمام رسیده به طوری که 4 روز کاملاً فشرده با طرف مقابل درباره نگارش متن پیش نویس نهایی را پشت سر گذاشتیم.

دور بعدی مذاکرات هفته آینده در وین خواهد بود

عراقچی با اشاره به اینکه مذاکرات نیویورک به پایان رسیده است، افزود: دور بعدی هفته آینده در وین از سر گرفته خواهد شد.

این عضو ارشد مذاکره کننده هسته ای کشورمان با اشاره به این که هنوز پرانتزهای زیادی باقی مانده است گفت: متن نهایی پیچیده و مفصل به طوری که همه ابعاد مذاکره را در بر می گیرد.

وی با اشاره به این که قسمتی از مذاکرات مربوط به فعالیت های هسته ای است و بخشی دیگری مرتبط با شفافیت ها نظارت ها است، اظهارداشت: بخش دیگری هم نیز مربوط به برداشته شدن تحریم ها است.

عراقچی با بیان این که متن کاملاً مفصل است به طوری که ضمایم زیادی خواهد داد افزود: بحث تحریم ها مهم ترین میحث مذاکرات بوده است بنابراین طبق آن چیزی که مد نظر ما است تحریم ها باید در همان ابتدای شروع توافق برداشته شود.

تمامی تحریم های اقتصادی و مالی در روز اجرایی شدن توافق باید لغو شود

این عضو ارشد مذاکره کننده هسته ای با تاکید بر این که باید تمامی تحریم های اقتصادی و مالی در روز اجرایی شدن توافق لغو شود عنوان کرد: باید قوانین مرتبط با تحریم ها مشخص شود.

وی گفت: در همان روزی که توافق به جمع بندی برسد هر دو طرف باید اقداماتی را برای اجرا انجام دهند.

کنگره آمریکا در حال تصویب لایحه ای است که ممکن است اجرای توافق را به تعویق بیاندازد

عراقچی با اشاره به این که کنگره آمریکا در حال تصویب لایحه ای است که ممکن است اجرای توافق را به تعویق بیاندازد افزود: بازه زمانی برای رفع تحریم ها در متن توافق جامع ذکر می شود.

این عضو ارشد مذاکره کننده هسته ای با اشاره به این که هر دو طرف باید آماده انجام اقداماتی باشند، گفت: ما به توافقات

خود عمل خواهیم کرد بنابراین برخی اقدامات اولیه باید صورت گیرد.

بر اساس توافق ژنو همه تحریم‌های هسته ای برداشته می‌شود

وی با اشاره به این که در ابتدای توافق، غرب تحریم‌های خود را لغو می‌کند، ادامه داد: بر اساس توافق ژنو همه تحریم‌های هسته ای برداشته می‌شود.

عراقچی با اشاره به این که اجرایی شدن لغو تحریم‌ها در روزی خواهد بود که توافق توسط هر دو طرف انجام شود گفت: باید برای انجام اقداماتمان آماده شویم.

این عضو ارشد مذاکره کننده هسته ای با اشاره به این که طرف مقابل در روز توافق، اعلام خواهند کرد که تحریم‌ها را لغو خواهد شد، گفت: در روز اجرایی شدن تصمیمات هر دو طرف تعهداتشان را انجام خواهند داد.

وی با اشاره به این که تمامی تحریم‌های مرتبط با هسته ای لغو خواهد شد، افزود: دسترسی ایران به بازارهای تجاری، مالی، انرژی و فناوری با توافق ایجاد خواهد شد.

عراقچی با اشاره به این که ایران به بازارهای انرژی و تکنولوژی دسترسی پیدا خواهد کرد، افزود: سوء تفاهمی درباره توافق ژنو و بیانیه سوئیس به وجود آمده است به طوری که بیانیه سوئیس بسیار مختصر بود.

تمامی تحریم‌های چند جانبه و یک جانبه باید برداشته شود

این عضو ارشد مذاکره کننده هسته ای با بیان این که در حال تبدیل بیانیه لوزان به متن توافق نامه هستیم خاطر نشان کرد: در توافق نامه ژنو به تمامی تحریم‌های چندجانبه و یک جانبه اشاره شده است.

وی تمامی تحریم‌ها را شامل تحریم‌های شورای امنیت، آمریکا و اتحادیه اروپا دانست و عنوان کرد: همه این تحریم‌ها باید برداشته شود.

عراقچی با بیان این که بیانیه لوزان بیانیه مطبوعاتی مختصر است خاطر نشان کرد: لغو تمامی تحریم‌ها در متن نهایی مورد پذیرش است بنابراین تمامی تحریم‌های اتحادیه اروپا، شورای امنیت و آمریکا باید برداشته شود.

این عضو ارشد مذاکره کننده هسته ای با اشاره به این که ما به عنوان عضو ان پی تی دسترسی آژانس به تأسیسات هسته ای را پذیرفته‌ایم، گفت: پروتکل الحاقی را پذیرفته‌ایم که اجرایی کنیم اما این امر منوط به تصمیم مجلس است.

وی ادامه داد: بیانیه مطبوعاتی لوزان که در پایان مذاکرات لوزان صادر شد کلیتی بود از آن چه که اتفاق می‌افتد لذا حتماً ملاحظه فرمودید که یک صفحه و نیم یا دو صفحه بیشتر نیست که مقداری از آن نیز مقدمات است ولی توافق نهایی که ما خواهیم داشت حداقل بیش از 20 صفحه فقط اصل توافق و تفاهم خواهد بود که گمان می‌کنم این توافق بیش از 50 صفحه ضمایم خواهد داشت.

عراقچی در پاسخ به این سؤال که تیم مذاکره کننده هسته ای در حال حاضر روی متن لوزان کار می‌کند یا توافق نامه ژنو اظهار داشت: ما در لوزان متنی نداریم بلکه در لوزان تنها یک بیانیه صادر شد، در لوزان به یک مجموعه ای از راه حل‌ها رسیدیم، راه حل‌هایی که در مذاکرات مفصل چند ساعته بین همه وزرای خارجه بحث شد و نهایتاً مورد توافق واقع شد.

این عضو ارشد مذاکره کننده هسته ای یادآور شد: در لوزان به این راه حل‌ها رسیدیم که در اراک، فوردو و نطنز چه اتفاقی قرار است بیفتد و بحث نظارت‌ها، بحث رفع تحریم‌ها من جمله تحریم‌های آمریکا، اتحادیه اروپا و شورای امنیت چگونه خواهد بود و بر سر قطعنامه های شورای امنیت چه خواهد آمد و همه این‌ها راه حل‌هایی است که ما در لوزان به آن رسیدیم و الآن در مرحله ای هستیم که این راه حل‌ها را مکتوب کنیم.

وی ادامه داد: در پایان لوزان یک بیانیه مطبوعاتی دو صفحه ای صادر شد این بیانیه هیچ متن خاصی نیست که بخواهد ملاک ما قرار گیرد بلکه فقط بر اساس آن اعلام شده که این راه حل‌ها وجود دارد و اشاره به راه حل‌ها کردند و آن چه ما الآن روی آن کار می‌کنیم بر اساس راه حل‌هایی است که در لوزان به آن رسیدیم.

در حال تبدیل بیانیه لوزان به متن توافقنامه هستیم

عراقچی ادامه داد: ما الآن در مرحله ای هستیم که بیانیه لوزان را به متن یک تفاهم نامه تبدیل می‌کنیم.

این عضو ارشد مذاکره کننده هسته ای در ادامه در پاسخ به سؤال دیگری مبنی بر این که همزمان با این دور از مذاکرات هسته ای چند تن از مقامات آمریکایی حرف‌هایی در خصوص بازرسی‌های تا ابد و بازرسی‌های فراتر از پادمان صحبت‌هایی کردند آیا قرار است ما فراتر از پروتکل الحاقی کاری را انجام دهیم یا خیر اظهار داشت: بنده نمی‌دانم چرا فضا سازی روانی طرف مقابل به خصوص طرف آمریکایی انجام می‌دهد این قدر راحت در ایران پذیرفته و منعکس می‌شود.

ما به عنوان عضو ان پی تی دسترسی آژانس به تأسیسات هسته ای را پذیرفته‌ایم

وی تأکید کرد: این موضوع چیز عجیبی نیست و این موضوع حتی بدون توافق ژنو نیز وجود داشته و ما به عنوان یک عضو ان پی تی وقتی موافقت نامه را با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی امضا کردیم قبول کردیم که تمام تأسیسات هسته ای خودمان را در معرض بازرسی و بازدیدهای آژانس قرار دهیم تا در مقابل این حق برای استفاده صلح آمیز از انرژی هسته ای ایجاد شود.

عراقچی تصریح کرد: این اقدام ، اقدامی نیست که تنها ما آن را انجام داده باشیم بلکه همه کشورهای پی تی ملحق شدند همه آن‌ها با این برداشت ملحق به ان پی تی شدند که در مقابل برخوردار از حق استفاده صلح آمیز انرژی هسته ای و همکاری که کشورهای دیگر با آن‌ها خواهند کرد تأسیسات، برنامه های هسته ای خود را در معرض نظارت آژانس قرار دهند و فعالیت خود را شفاف سازی کنند تا از صلح آمیز بودن برنامه هسته ای آن‌ها اطمینان حاصل شود.

این عضو ارشد مذاکره کننده هسته ای با بیان این که این صنعت، صنعتی است که می‌تواند خطرناک باشد تصریح کرد: بنابراین طبق توافق نامه پادمان که ما با آژانس امضا کردیم بازرسی از تأسیسات هسته ای ایران طبق روال مشخص شده و این بازرسی برای همیشه و تا زمانی که ما عضو ام پی تی هستیم خواهد بود

کری یک امر بدیهی را به یک بحث روانی تبدیل می‌کند

وی در ادامه با بیان این که آن چیزی که آقای کری مطرح می‌کنند یک امر بدیهی است و بیش از ده کشور دیگر هم بر اساس ان پی تی و موافقت نامه پادمان این امر را پذیرفته‌اند و آن را اجرا می‌کنند اما این که وی یک امر بدیهی را به یک فضای روانی تبدیل می‌کند و آنقدر این بحث در کشور ما آسان پذیرفته می‌شود و همه روی آن حساس می‌شوند این جای تعجب دارد.

ما در مذاکرات پذیرفتیم که پروتکل الحاقی را اجرا کنیم اما اجرایی کردن پروتکل الحاقی منوط به تصمیم مجلس است

عراقچی تأکید کرد: ما در مذاکرات پذیرفته‌ایم که پروتکل الحاقی را اجرا کنیم به شرطی که مجلس شورای اسلامی نیز اجرای آن را بپذیرد لذا تصویب نهایی پروتکل الحاقی در دست دولت نیست بلکه در دست مجلس شورای اسلامی است البته ممکن است دولت برای مقطعی داوطلبانه آن را اجرایی کند که آن هم باز منوط به دیدگاه نمایندگان است.

این عضو ارشد مذاکره کننده هسته ای با تأکید بر این که مقصود از پروتکل الحاقی اطمینان سازی بیشتر است گفت: ما هیچ نظام بازرسی فراتر از پروتکل الحاقی را نپذیرفتیم و نخواهیم پذیرفت و در چارچوب پروتکل الحاقی در چارچوب تفسیرهایی که از پروتکل الحاقی می‌شود اقدام به اعتماد سازی خواهیم کرد.

وی تأکید کرد: پروتکل الحاقی دسترسی‌های بیشتر و امکان نظارت و اعتماد سازی بیشتری را برای آژانس فراهم می‌کند و همان طور که گفته شد بیش از صد کشور دنیا در حال حاضر این پروتکل را اجرا می‌کنند و با توجه به دغدغه های امنیتی کشورها پروتکل الحاقی به نحوی تنظیم شده که بازرسان آژانس نتوانند از نظارت‌هایی که انجام می‌دهند سوء استفاده کنند.

عراقچی تأکید کرد: ما روی این نکته به شدت حساس هستیم و همه راه‌هایی که این نظارت‌ها و بازرسی‌ها بتواند منجر به سوء استفاده‌هایی احتمالی توسط بازرسان آژانس شود را شناسایی کرده و آن‌ها را بسته‌ایم لذا نظارت‌هایی که پذیرفته شده با در نظر گرفتن دغدغه های امنیتی است.

این عضو ارشد مذاکره کننده هسته ای ادامه داد: ما به عنوان جمهوری اسلامی ایران اعتقاد داریم که سلاح‌های کشتار جمعی خلاف اصول بشریت ، اخلاق، و بالاتر از آن‌ها خلاق اعتقاد اسلامی ماست و ما بر اساس فتوای مقام معظم رهبری هیچ گاه سراغ این سلاح‌های نرفته و نخواهیم رفت علی‌الاصول برای اعتماد سازی و برای شفاف سازی مشکلی نداریم ولی همان طور که بارها گفته شد و توسط مقام معظم رهبری نیز تأکید شده نگرانی ما در این است که از این نظارت‌ها و شفاف سازی‌ها سوء استفاده و جاسوسی صورت گیرد و بخواهند به اطلاعاتی از مراکز نظامی و دفاعی ما دست یابند و افراد و دانشمندان ما را شناسایی کنند که ما روی این مسئله به شدت حساس هستیم.

بازرسی از مراکز نظامی یک بازرسی مدیریت شده است

وی در پاسخ به سؤال دیگری مبنی بر این که اگر آژانس درخواست بازدید از یک مرکز نظامی ما را داشته باشد و ما مخالفت کنیم چه اتفاقی خواهد افتاد، اظهار داشت: پروتکل الحاقی در این خصوص سکوت نکرده، بحث ، بحث مراکز نظامی نیست بلکه بحث عمومی کل مراکز است غیر از مراکز هسته ای هستند چرا که برای مراکز هسته ای ترتیبات بازرسی خاصی پیش بینی شده و برای مراکز غیر هسته ای نیز اگر آژانس درخواست بازرسی داشته باشد این گونه نیست که بازرسی سریع و آسان داده شود بلکه آژانس حتماً باید دلایل و مدارک خود را ارائه دهد و حتماً باید عنوان کند که چرا فکر می‌کند در فلان نقطه و دقیقاً در کجای آن مرکز احتمالاً کار غیرقانونی صورت می‌گیرد و سپس آن کشور مربوطه می‌تواند نسبت به این خواست آژانس وارد مذاکره با آژانس شود و در نهایت هم اگر به این نتیجه برسند که دسترسی برای آژانس ایجاد کنند این بازرسی یک بازرسی مدیریت شده است. و این طور نیست که آن‌ها هر جایی که بخواهند بتوانند بازرسی کنند بلکه تحت کنترل شدید و تنها آن نقطه ای که مد نظرشان است و آن هم با یک ترتیبات خاصی که نتوانند به اطلاعات دیگری دست یابند صورت خواهد گرفت.

عراقچی در پاسخ به سؤال دیگری مبنی بر این که آیا مجموعه ای موازی با آژانس وجود دارد که بازرسی‌ها را انجام دهد تا ما شاهد درز اطلاعات خود نباشیم اظهار داشت: مجموعه موازی با آژانس وجود ندارد و آن هم مورد قبول سازمان ملل و جامعه بین‌المللی است. آژانس بین‌المللی اتمی است و برای راست آزمایی و بازرسی از تأسیسات هسته ای ما نیز آژانس بین‌المللی انرژی اتمی این وظیفه را بر عهده دارد لذا خود ما باید مراقب باشیم و روزه های نفوذ اطلاعات را ببندیم.

این عضو ارشد مذاکره کننده هسته ای در پاسخ به سؤال دیگری مبنی بر این که اگر ما مخالف بازدید آژانس از مراکز نظامی خودمان باشیم آن زمان چه اتفاقی خواهد افتاد چرا که راستی آزمایی‌ها منوط به بازرسی‌های آژانس است، گفت: که همه چیز منوط به راستی آزمایی آژانس شده در رابطه با اقداماتی است که ایران باید در توافق انجام دهد و ربطی به مراکز نظامی ما ندارد.

وی ادامه داد: بر اساس توافقی که ما خواهیم کرد مثلاً تعداد دستگاه های سانتریفیوژ باید محدود شود یا این که ما اراک را تغییراتی در آن ایجاد کنیم تا باعث شود پلوتونیوم کمتری تولید شود یا ذخایر مواد غنی شده ما تبدیل به سوخت شود.

عراقچی تصریح کرد: راستی آزمایی که مد نظر شماست ربطی به مراکز نظامی ندارد بلکه در رابطه با اجرای تعهدات ما در توافق آژانس نظارت و راستی آزمایی می‌کند که مثلاً تعداد سانتریفیوژها به آن تعدادی که باید می‌رسیده، رسیده است یا خیر لذا ربطی به اجرای توافق نهایی نخواهد داشت.

این عضو ارشد مذاکره کننده هسته ای با بیان این که اجرای توافق نهایی مراتب خود را دارد گفت: ممکن است در آینده در راستای بحث شفاف سازی آژانس بنا به هر دلیلی درخواست بازدید از مراکز نظامی ما را داشته باشد و در آینده در راستای پروتکل الحاقی آژانس مدعی می‌شود که در یک یکی از مراکز غیر هسته ای ما مثلاً اقدام غیرقانونی صورت گرفته که بر اساس پروتکل الحاقی باید درخواست بازرسی را مطرح کند اما طبق همان پروتکل باید اسناد و مدارک ارائه دهد که چرا گمان می‌کند کار هسته ای خلافی در فلان نقطه صورت می‌گیرد و باید مشخصات آن نقطه را بیان کند و آن طور نیست که از هر جایی که بخواهد بازدید داشته باشد بلکه بازرسی آژانس به ترتیب خاصی که نتوانند جای دیگری را ببینند به همان نقطه برده می‌شوند و از روی خاک آن نقطه و یا دیوار آن نقطه نمونه برداری می‌کنند و نمونه آن را به مراکز خود می‌برند و آزمایش می‌کنند که آیا ذرات اتمی وجود دارد یا نه لذا این بازرسی‌ها به معنی این نیست که آن‌ها مراکز نظامی ما و تجهیزات آن را مشاهده کنند.

وی در ادامه در خصوص موضوع پی ان دی اظهار داشت: بحث پی ان دی مربوط به گذشته می‌شود اما ادعاهایی وجود دارد از این که در گذشته ایران فعالیت‌های هسته ای غیرقانونی در راستای ابعاد نظامی داشته، ما این ادعاها را رد کردیم و در طول ده سال گذشته هم با آژانس همکاری کردیم که ثابت کنیم این سؤالاتی را که عموماً توسط مراجعی که می‌دانیم چه کسانی هستند طراحی شده ما در پاسخگویی به این سؤالات با آژانس همکاری کردیم البته همکاری ما با آژانس فراتر از پروتکل بوده که آن جاها را ما خودداری کردیم و بعد با آژانس توافقی را دو سال پیش امضا کردیم تا یک چارچوب همکاری جدیدی داشته باشیم لذا این موضوع ربطی به برنامه آینده و همکاری آینده ما نخواهد داشت.

بحث دسترسی مراکز نظامی به شیوه ای که در جامعه ما مطرح شده مطرح نیست

عراقچی ادامه داد: بحث دسترسی به مراکز نظامی به این شیوه که در جامعه ما مطرح شده اصلاً مطرح نیست و قطعاً هیچ کسی در این کشور به هیچ فرد خارجی اجازه دسترسی به مراکز نظامی خود را نخواهد داد. اما در چارچوب پروتکل الحاقی که یک قانون شناخته شده در سطح بین‌المللی و برای اطمینان سازی بیشتر راه‌هایی به مراکز آژانس ممکن است مدعی شود که در آن فعالیت‌های غیرقانونی وجود دارد پیش بینی شده که این راه‌ها هیچ خطرات امنیتی را برای آن کشورها فراهم نمی‌کند.

این عضو ارشد مذاکره کننده هسته ای تصریح کرد: دسترسی‌ها به نحوی تنظیم شده که تبعات و تهدیدات امنیتی آن پوشش داده شود و ما اگر در گذشته به شکلی عمل کردیم که ممکن است اطلاعات درز پیدا کرده باشد شاید این ناشی از این بوده که ما درست عمل نکردیم و نتوانستیم به گونه ای عمل کنیم که این اطلاعات درز پیدا نکند.

وی با بیان این که بازرسی‌ها راه و شیوه های مربوط به خود را دارد گفت: همه کشورهایی که پروتکل را اجرا می‌کنند به این شیوه‌ها آشنا هستند و از این طریق عمل می‌کنند و آن شامل در آینده هم به نحوی عمل خواهد شد که هیچ دغدغه ای از نظر امنیتی و نظامی پیش نیاید و آن خلوطی که مقام معظم رهبری ترسیم کردند که اصل آن حس مسائل امنیتی، دفاعی و نظامی کشور و عدم دسترسی به این مراکز است حتماً رعایت شود.

عراقچی در پاسخ به سؤال دیگری مبنی بر این که آیا قرار است در خصوص پروتکل الحاقی کمیته‌هایی تشکیل شود یا خیر گفت: هیچ کمیته و نهادی که فراتر از آژانس بین‌المللی انرژی باشد از ما پذیرفته نخواهد شد.

مجری نظرات مجلس خواهیم بود

این عضو ارشد مذاکره کننده هسته ای در پاسخ به سؤال دیگری مبنی بر این که اگر مجلس شورای اسلامی ام پی تی پروتکل الحاقی را رد کند چه اتفاق خواهد افتاد گفت: ما تابع نظر مجلس شورای اسلامی هستیم و اگر مجلس شورای اسلامی تصمیم

بگیرد که به هر گونه فعالیتی خاتمه دهد و صلاح دید کشور را این گونه تشخیص دهد همه طبق آن صلاح دید حرکت خواهیم کرد.

وی ادامه داد: ممکن است مجلس تشخیص دهد که اصولاً توافقی که به آن می‌رسیم اصلاً اجرایی نشود و ما همکاری‌هایمان را در برخی موارد محدود کنیم لذا تشخیص، تشخیص مجلس است که در رأس امور قرار دارد و ما به عنوان دولت مجری نظرات مجلس هستیم.

عراقچی در ادامه در پاسخ به این سؤال که افق مذاکرات وین را چه طور می‌بینید گفت: سه شنبه آینده را در وین دوباره شروع خواهیم کرد و تا روز جمعه یک جمع بندی صورت خواهیم داد.

این عضو ارشد مذاکره کننده هسته ای ادامه داد: گمان می‌کنم ما تا اواخر هفته آینده بتوانیم به متنی برسیم که میزان پراختها به حداقل ممکن رسیده باشد.

وی در پاسخ به سؤال دیگری مبنی بر این که آیا ما اصراری داریم که تا 11 تیر ماه به توافق برسیم یا خیر اظهار داشت: اصولاً ما اصراری نداریم به توافقی برسیم که آن توافق، توافق خوبی نباشد لذا قطعاً ما دنبال توافق خوب هستیم و این توافق خوب باید به دست آید.

امکان رسیدن به توافق مورد نظر تا قبل از 11 تیر ماه وجود دارد

عراقچی با بیان این که حتی تلاش خواهیم کرد که زودتر هم به نتیجه برسیم گفت: گمان می‌کنم با چشم اندازی که از نحوه مذاکرات می‌بینم امکان رسیدن به توافق تا قبل از 11 تیرماه وجود دارد.